

1. *Stöck bys utveckling*

De mest betydande händelserna som betytt mycket för vår by har varit då bykärnan sprängdes och många gårdar flyttade ut. Då låg emellan ån och Råbygatan 23 gårdar byggda i många fall ända inpå varandra. Det fanns till dessa gårdar 670 små åkrar, många så små i utkanterna av bytomterna, att lönsamheten inte var acceptabel.

Dessa problem uppstod vid arvsskiften och giftermål och det sägs att då en flicka och en pojke skulle gifta sig, togs det stor hänsyn till hur åkrarna låg i förhållande till varandra, ty för framtiden var detta mycket viktigt. Det påstås, att när en pojke och en flicka föddes i byn började föräldrarna räkna ut, hur det kunde ställa sig med ett giftermål mellan deras barn. Så hade det fortsatt i många hundra år, men åkrarna blev bara mindre och mindre.

för att motverka detta tog byns styrelsemän upp tanken som ute i landet börjat sprida sig om att i omgivningarna mäta ut nya jordbitar till dem som voro villiga att bryta ny jord och riva sina inom bysamfällighetens gränser befintliga gårdar, och att i i görligaste måd ta vara på vad den gamla gårdens timmer och det som överhuvudtaget gick, att använda för den nya gården ute i ödemarken. Det var det viktigaste att få tak över huvudet innan vintern kom. Sedan började det för dessa människor deras stora livsverk, att i dessa stenhien, få fram så mycket odlingsbar jord att familjen kunde överleva nästa vinter. De fingo visserligen lite tillskott av de, som inte behövde flytta ut ur bygemenskapen, det var inte nycket men dock en hjälp, under för alla parter besvärlig tid.

Gå ut i skogarna runt om vår by och titta på dessa små stentorp byggda med, ett kök och 1 rum i regel med stenbumlingarna utan puts i väggarna sedan byggdes en liten stall, med plats för en ko och en so samt några höns eller ett får, kanske en get.

De första generationerna blevo de stora förlorarna, därför att familjen miste den sociala sidan som bysamfälligheten i den gamla byn utgjorde. I den gamla byn hade alla ansvar för varandra, inte minst under de Skånska krigen hade befolkningen fått lida ännu mer om inte den sociala sidan av bysamfälligheten funnits.